

NETVLIESAFWIJKING ALS GEVOLG VAN DIABETES: Diabetische retinopathie (DRP)

Wat is het?

Diabetes mellitus (suikerziekte) tast de bloedvaten van het lichaam aan. Zo kunnen ook de kleine bloedvaatjes van het netvlies beschadigd raken, dit noemen we diabetische retinopathie (DRP). Deze vaatjes kunnen bloedinkjes geven en/of vocht lekken. Als er veel bloedvaatjes beschadigd raken kan de doorbloeding zodanig verslechteren dat er nieuwe vaatjes gevormd worden in het oog. Deze kunnen gemakkelijk bloedingen geven in het glasvocht.

Symptomen

Indien het netvlies door bloedingen of lekkage beschadigd raakt, kan het wazig zicht geven. De aandoening ontwikkelt zich echter zeer geleidelijk en zolang de afwijkingen zich buiten het maculagebied (centrale deel van het zien) bevinden zullen er vrijwel geen klachten zijn. Het is daarom belangrijk uw ogen regelmatig te laten controleren door middel van foto's, een optometrist of een oogarts.

Indeling netvliesafwijkingen

- *Geen DRP*

Er zijn geen afwijkingen van het netvlies

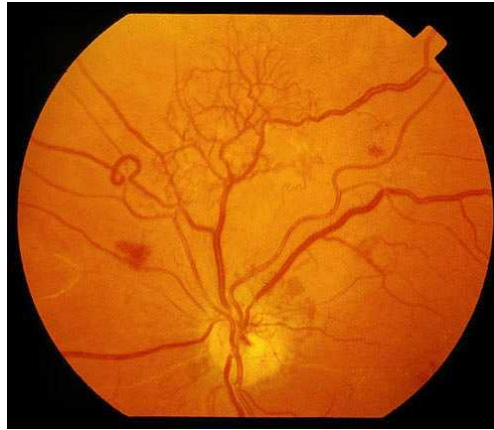
- *Non-proliferatieve DRP (achtergrond DRP)*

De wanden van de kleine bloedvaten veranderen waardoor er lekkage van vocht en bloed kan optreden. Deze vorm van DRP wordt nader ingedeeld in licht, matig, ernstig en zeer ernstig.

- *Proliferatieve DRP*

Dit is een ernstig stadium waarbij het hele netvlies te weinig zuurstof krijgt. Om meer zuurstof te krijgen gaat het netvlies nieuwe bloedvaatjes aanmaken (neovascularisatie). Deze nieuwe bloedvaatjes zijn echter erg broos en kunnen gemakkelijk bloedingen in het glasvocht en netvlies veroorzaken.

- *Diabetische maculopathie (afwijkingen in de gele vlek)*

Deze term geeft aan dat de bloedvatafwijkingen zich voordoen in het centrum van het netvlies (macula). De macula is voor scherp zicht zoals gebruikt voor het lezen. Met name bij deze vorm ontstaan er klachten van slechter zien, meestal door lekkage van vocht (macula oedeem). Diabetisch macula oedeem kan in elk van de bovenstaande fasen van de aandoening voorkomen.

Mogelijke behandelingen

Het is niet altijd nodig een behandeling te ondergaan. DRP komt namelijk in verschillende vormen voor. Bij weinig afwijkingen en als het zien niet aangetast is het alleen nodig om regelmatig terug te komen voor controle.

Behandeling is nodig als het zicht daalt door lekkage in de macula of bij ernstige vormen van DRP om vaatnieuwvorming (neovascularisaties) te voorkomen of tot rust te brengen. Belangrijk is om op te merken dat behandeling de DRP niet geneest maar bedoeld is om de gevolgen aan te pakken.

De behandelingen kunnen bestaan uit:

Laserbehandelingen

Met de retinalaser worden bijzondere lichtstralen op het netvlies gericht om lekkende vaatjes dicht te branden (gerichte laser) of om grotere gebieden buiten het centrum van het netvlies die niet goed doorbloed zijn deels uit te schakelen (panretinale laser). Het doel is dan om de DRP te vertragen of tot stilstand te brengen. Hierdoor kan het gezichtsvermogen zo goed mogelijk bewaard blijven. Afhankelijk van de aard van de afwijking zijn er één of meerdere laserbehandelingen nodig.

U krijgt vooraf druppels die de pupil verwijden en druppels die uw oog verdoven. Om de laserbehandeling uit te voeren plaatst de oogarts een lens op uw oog. Dit kan soms een oncomfortabel en drukkend gevoel geven. Hierna volgt de laserbehandeling. Soms is de behandeling gevoelig, als dit bij u het geval is geef dit dan aan. Mocht u na de laserbehandeling een dergelijk onprettig gevoel hebben dan kunt u thuis paracetamol nemen. Na de behandeling mag u weer naar huis. Direct na de behandeling is het zicht kortdurend heel slecht door het licht en door de pupilverwijdende druppels; dit trekt langzaam bij, de druppels werken meerdere uren door.

Injecties in het oog (toediening van medicamenten in de glasvochtruimte)

Wanneer er afwijkingen ontstaan in het centrum van het oog (diabetische maculopathie) is het niet mogelijk een laserbehandeling uit te voeren. Dit komt omdat er dan of te veel vocht in het netvlies zit waardoor de laser niet aanslaat of schade kan geven van het zicht. In dit geval kan er gekozen worden voor het inspuiten van medicijnen in het aangedane oog. Dit heeft als doel de vochtlekage in het netvlies te stoppen zodat het zicht niet verder achteruit gaat of kan herstellen.

De behandeling vindt plaats onder lokale verdoving door middel van oogdruppels. Als de druppels goed zijn ingewerkt, krijgt u in een behandelkamer de injectie toegediend waarbij met een klein naaldje een geringe hoeveelheid medicijn in het glasvocht (de gevulling van het oog) wordt achtergelaten. Meestal zijn meerdere injecties nodig. Soms wordt er in een later stadium aanvullend nog een laserbehandeling uitgevoerd. Zie voor uitgebreide informatie de folder 'intravitreale injecties'.

Vitrectomie (glasvochtoperatie)

Het oog is opgevuld met een gelei (glasvocht). Soms ontstaat er bij vaatnieuwvorming een bloeding in het glasvocht. Hierdoor neemt het gezichtsvermogen plotseling af en worden bewegende vlekken/strepen/troebelingen waargenomen. Er hoeft niet altijd direct te worden ingegrepen. Het bloed kan op natuurlijke wijze verdwijnen.

Als er teveel bloed is of als de bloeding na een bepaalde periode niet voldoende opheldert, kan een glasvochtoperatie (vitrectomie) worden uitgevoerd. Dit is een operatie waarbij het glasvocht met bloed wordt verwijderd en vervangen door helder vocht. Deze operatie wordt niet uitgevoerd in Oogcentrum Noordholland. Mocht dit nodig zijn dan zult u worden doorgestuurd.

Welke resultaten kunt u verwachten van de behandeling?

Laserbehandelingen

Deze behandeling is erop gericht verdere achtergang van de DRP te vertragen of te stoppen, u zult in de meeste gevallen geen verbetering van de gezichtsscherpte opmerken, in sommige gevallen kan het zicht zelfs iets minder worden. Bij panretinale laser kan soms het zicht in het donker en/of het gezichtsveld beperkt worden. Deze behandelingen zijn erop gericht om ernstige achtergang van het zicht in de toekomst te voorkomen.

Injecties in het oog

Deze behandeling heeft als doel de vocht lekkage in het oog te verminderen of te stoppen zodat het zicht niet verder achteruit gaat of (deels) kan herstellen. Zonder deze behandeling zal het zicht vrijwel zeker zeer slecht worden.

Glasvochtoperatie

Door het wegnemen van het bloed dat het zicht blokkeert zal het zicht verbeteren.

Mogelijke complicaties

Laserbehandelingen

Wanneer de behandeling in de buurt van de macula (het centrale deel van het zien) plaats vindt, is een goede medewerking van de patiënt tijdens de laserbehandeling erg belangrijk. Plotseling bewegen of wegdraaien van het oog kan schade veroorzaken aan de macula waardoor het zicht kan verminderen.

Als reactie op de behandeling kunnen zwakke, nieuwgevormde vaten een bloeding geven in het glasvocht.

Injecties in het oog

Zie de folder 'intravitreale injecties'.

Glasvocht operatie

De complicaties van een vitrectomie zullen door de netvlieschirurg besproken worden. Meestal ontstaat er binnen 2 jaar na de operatie staar (troebele ooglens) in het behandelde oog. De oogdruk kan ook in de toekomst hoger worden. Er is tot ongeveer 5% kans op een netvliesloslating.

Instructies voor thuis voorafgaand aan de behandeling

Laserbehandeling

Geen

Injecties in het oog

Zie de folder "Intravitreale injectie".

Glasvocht operatie

Eventuele instructies voor thuis zult u van de behandelend arts krijgen in het ziekenhuis waar u de vitrectomie zult ondergaan.

Instructies voor begeleiding, opvang en vervoer

Laserbehandeling

Na de laserbehandeling mag u naar huis. Zelf autorijden of fietsen wordt afgeraden. Reizen met het openbaar vervoer is geen probleem.

Injecties in het oog

Na de behandeling met een intravitreale injectie mag u naar huis. Zelf autorijden of fietsen wordt afgeraden. Reizen met het openbaar vervoer is geen probleem.

Glasvocht operatie

Eventuele instructies voor begeleiding, opvang en vervoer zult u van de behandelend arts krijgen in het ziekenhuis waar u de vitrectomie zult ondergaan.

Instructies voor thuis na de behandeling

Laserbehandeling

Geen

Injecties in het oog

Zie de folder "Intravitreale injectie".

Glasvocht operatie

Eventuele instructies voor thuis zult u van de behandelend arts krijgen in het ziekenhuis waar u de vitrectomie zult ondergaan.

Als u besluit zich te laten behandelen

Het is mogelijk dat u aan uw behandelend arts heeft aangegeven dat u bedenktijd wilt hebben om te besluiten of u zich wilt laten behandelen en/of welke behandelingen u wenst te ondergaan. Als u heeft besloten om u te laten behandelen of als u nog vragen heeft, wilt u dan telefonisch contact opnemen met onze medewerkers. Indien nodig zullen zij een extra consult voor u afspreken bij de behandelend arts.

Vragen en/of klachten

Niet alle informatie in deze folder is noodzakelijk op u van toepassing. Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, stel deze dan aan uw oogarts, physician assistent, optometrist of orthoptist.

Op onze website vindt u meer informatie over de behandelingen die wij uitvoeren, maar ook informatie over onze medewerkers en ons privacyreglement. Voor vragen en/of klachten kunt u altijd telefonisch, per e-mail of via het contactformulier op onze website contact met ons opnemen. Onze medewerkers staan voor u klaar en geven deskundig antwoord op al uw vragen.

Een onafhankelijke klachtenfunctionaris bemiddelt bij onvrede of klachten. Mocht u niet tevreden zijn met de manier waarop wij uw klacht hebben behandeld, dan heeft u de mogelijkheid om uw klacht in tweede instantie aan een onafhankelijke geschillencommissie voor te leggen. Het Oogcentrum is aangesloten bij de geschillencommissie van Zelfstandige Klinieken Nederland (ZKN). Meer informatie over deze geschillencommissie kunt u vinden op: zkn.nl/consumenten/over-zkn/geschillencommissie

Veiligheid

Een veilig verblijf voor iedereen in het Oogcentrum is voor ons een topprioriteit. Om uw veiligheid te waarborgen vragen wij u de instructies van de medewerkers van het Oogcentrum nauwgezet op te volgen. Onze medewerkers kennen de risico's.

Heeft u zich tijdens uw verblijf in het Oogcentrum op enig moment onveilig gevoeld of bent u een situatie tegengekomen die voor u of anderen in het Oogcentrum gevaarlijk kan zijn? U helpt ons door dat aan ons te melden. U kunt dat ter plekke melden aan iedere medewerker van het Oogcentrum of achteraf telefonisch, per brief of per e-mail. Wij bespreken alle meldingen en nemen de mogelijke maatregelen om gevaarlijke situaties op te lossen.

Oogcentrum Noordholland beschikt over de “Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld”. Dit betekent dat een medewerker van Oogcentrum Noordholland bij het signaleren van dergelijke signalen volgens een vastgesteld stappenplan te werk gaat en mogelijk hulp biedt aan het slachtoffer of een melding doet bij “Veilig Thuis”.

Bereikbaarheid

Oogcentrum Noordholland

Gildestraat 10

1704 AG Heerhugowaard

Telefoonnummer 088-9191800

Openingstijden ma-vr 8.00-17.30 uur

Voor spoedgevallen zijn wij 24 uur per dag bereikbaar op telefoonnummer 088-9191800.

Toetst u voor spoedgevallen buiten werktijden een 9 in. U wordt dan doorverbonden met één van de oogartsen van het Oogcentrum of met het Rode Kruis Ziekenhuis te Beverwijk, waarmee wij een samenwerkingsverband hebben.

www.oogcentrumnoordholland.nl

info@oogcentrumnoordholland.nl